

Charte von der Insel Teneriffa. 1810. Źródło: Polona

<https://polona.pl/sets?searchCategory=objectSets&page=0&size=24&sort=RELEVANCE&searchLike=Teneryfa©right=false>

Ludwik Łakomy, *Kwiaty na hałdach. Górośląskie legendy górnicze*, 1937

<https://polona.pl/item-view/8f18cf32-f8c6-4c1b-b7e0-9217b8095031?page=169>

Cykl Kolba

<https://humanly.pl/cykl-kolba/>

Notatnik podróżnika. Co wspólnego ma górośląska hołda z Teneryfą?

Aleksandra Goniewicz

Charte von der Insel Teneriffa. 1810. ŹRÓDŁO: Polona.

Świat jest dopasowany do potrzeb człowieka. Wykorzystywanie zasobów naturalnych, wybór sposobów ich pozyskania, szacunek dla przyrody bądź degradacja środowiska przez nadmiernie prowadzoną eksploatację, budowanie świadomości i szacunku dla przyrody, poszukiwanie metod kreatywnego uczenia się, pobudzanie świadomości młodego człowieka i otwarcie na znajdowanie szerszych kontekstów te wszystkie elementy przekładają się na świadomość emocjonalną, ekologiczną współczesnego człowieka, przyczyniają się do rozwoju jego kompetencji, świadomości miejsca i konsekwencji podejmowanych działań. Edukacja nie musi być nudna, prowadzona z za szkolnej ławki

czy sali audytoryjnej. Często po pięciu minutach tak prowadzonych zajęć wylączy się nasza świadomość, a umysł odpływa w miłsze dla niego przestrzenie. Nie musi tak być, gdy podejmiemy wyzwanie zerwania ze schematycznie pojmowaną edukacją. Wyjdźmy w teren, niech porwie nas naturalna potrzeba poznawania, dedukowania, nauczymy się zadawać nawet najdziwniejsze pytania, niech nuda nas nie porwie.

Notatnik podróżnika to nowa forma przeprowadzenia zajęć poza szkołą, pracą, uczelnią. Dzięki zastosowaniu metody „Experiential learning” (dalej: EL) spróbujemy poznać specyfikę dwóch pozornie różniących się przestrzeni, a jednak mających wspólny mianownik – przyroda, środowisko, historia rozwoju człowieka, górnictwo, przemysł, zmiana ekosystemów. Wszystkie te elementy może przeanalizować na podstawie dwóch odrębnych obszarów. Pierwszy Teneryfa – krajobraz ukształtowany przez **erupcję wulkanów**, życie ludzi podporządkowane systemowi pozyskania wody jako zasobu. Drugi – krajobraz zdegradowanego środowiska przyrodniczego poprzez pozyskanie zasobów węgla, którego skutkiem są liczne **haldy** powstałe w wyniku eksploatacji kopalń. Oba te obszary łączy ekologia, ponowne dostosowanie „zdegradowanego” środowiska poprzez wejście nowych gatunków roślin. Oba miejsca mają wiele cech wspólnych, które można przeanalizować porównując naturalny rozwój ekosystemów.

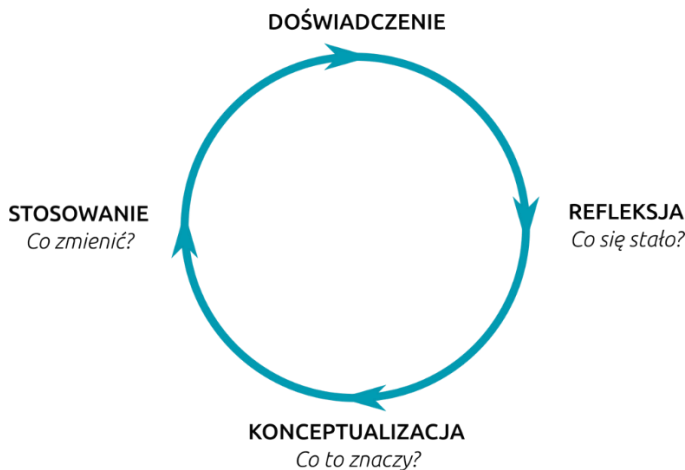
Cele lekcji:

- ⇒ zapoznanie odbiorców z aktywnymi metodami uczenia się poprzez bezpośrednie ustalanie faktów, gromadzenie informacji oraz wyszukiwanie wiedzy ze źródeł spoza podręcznika,
- ⇒ pobudzenie motywacji do samodzielnego poszerzania wiedzy,
- ⇒ zaangażowanie odbiorców do pracy przy analizowaniu materiałów źródłowych,
- ⇒ ocenianie roli grup społecznych oraz jednostek w tworzeniu wydarzeń historycznych,
- ⇒ zapoznanie odbiorców z historią regionu oraz powiązanie jej z historią państw europejskich,

- ⇒ zapoznanie uczestników z aktywnymi metodami uczenia się poprzez bezpośrednie ustalanie faktów, gromadzenie informacji oraz wyszukiwania wiedzy ze źródeł spoza podręcznika oraz bezpośrednie wyciąganie wniosków poprzez własne doświadczenie,
- ⇒ pobudzenie motywacji do samodzielnego poszerzania wiedzy,
- ⇒ zaangażowanie ucznia do pracy przy analizowaniu materiałów źródłowych,
- ⇒ wskazanie znaczenia zachowania oraz potrzeby opieki nad materialnym oraz niematerialnym dziedzictwem regionu,
- ⇒ poszerzenie wiedzy o miejscu zamieszkania poprzez aspekt historyczny i ekologiczny.

Metody pracy:

- ⇒ Praca przy wykorzystaniu metody „Experiential learning” (David Kolb – Model Uczenia się przez Doświadczenie):

ŹRÓDŁO: <https://humanly.pl/cykl-kolba/>

PRZEBIEG

Cele przeprowadzonych zajęć w terenie:

Metody pracy:

- ⇒ praca w grupach,
- ⇒ praca ze źródłami historycznym różnego typu: drukowanymi, kartografią, ikonografią,
- ⇒ przedstawienie wcześniej przygotowanych prezentacji tematycznych w tym podstawowych informacji o kształtowaniu dwóch odrębnych środowisk (wulkanicznego i postindustrialnego),
- ⇒ elementy wykładu połączone z bezpośrednią obserwacją w terenie,
- ⇒ rozmowa nauczająca,
- ⇒ organizacja wycieczki.

J. Rys. A. 432

Pospolite rośliny i zioła. Grafika Richter Joseph, 1837. ŹRÓDŁO: Polona.